

є також налагодження ефективних двосторонніх каналів спілкування між поліцією та населенням.

Для успішного формування та розвитку партнерських відносин між поліцією та суспільством необхідні створення відповідних правових і соціально-психологічних умов, а також певні зміни у громадській думці щодо місця й ролі правоохоронних органів в суспільстві. Це потребує зусиль як із боку державних і місцевих органів влади, органів поліції, так і з боку громадськості, а також досить ефективним є вивчення позитивного досвіду роботи правоохоронних органів зарубіжних країн, зокрема, у таких пріоритетних напрямках, як оцінка діяльності Національної поліції на основі дослідження громадської думки, реалізація спільних проектів з громадськістю та забезпечення комунікації з населенням.

Одержано 24.04.2017

*

УДК [343.132:343.98](477)

Дмитро Олександрович Карпенко,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ДО ПИТАННЯ ЗМІСТУ ТЕХНІКО- КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Одним із пріоритетних завдань для України, як і для будь-якої іншої сучасної демократичної, правової держави, є підтримка режиму законності та стану правопорядку в країні, що вимагає від неї, перш за все, проведення якісної та ефективної правоохоронної діяльності. Остання являє собою комплексне явище, яке складається із цілого ряду політико-правових, організаційно-управлінських, навчально-виховних та інших заходів і засобів. Одне із ключових місць серед інструментів протидії злочинності, що знаходяться у розпорядженні держави, посідає досудове розслідування, яке, відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, являє собою стадію кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових

розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності. З цього приводу справедливо відмічають В. В. Коваленко, Л. Д. Удалова та Д. П. Письменний, що швидко і якісно проведене розслідування є дійовим засобом у боротьбі зі злочинністю, втіленням в життя принципу невідворотності покарання за скоєне. Адже тільки успішне завершення досудового розслідування є передумовою здійснення правосуддя, реалізації судом своїх виняткових повноважень щодо визнання особи винуватою чи невинуватою та можливості призначення їй покарання [1].

За своїм змістом досудове розслідування – це складана, кропітка робота, якість, ефективність та результативність якої залежить від низки умов та факторів, зокрема від стану її техніко-криміналістичного забезпечення. На сторінках наукової та навчальної літератури різними дослідниками пропонується досить багато визначень поняття «техніко-криміналістичного забезпечення». Так, наприклад, В. О. Волинський вважає, що техніко-криміналістичне забезпечення – це організаційно-функціональна система, що направлена на створення умов постійної готовності служб і підрозділів ОВС до швидкого і ефективного вирішення техніко-криміналістичних завдань, і на практичну реалізацію цих умов з метою отримання, накопичення, обробки криміналістично значущої інформації і її застосування в процесі розкриття й розслідування злочинів [2]. С. І. Зернов, А. І. Колмаков, І. О. Попов техніко-криміналістичне забезпечення розкриття та розслідування злочинів визначають як систему необхідних для оптимізації діяльності органів розслідування та оперативно-розшукових підрозділів заходів, направлених на вирішення завдань кримінального судочинства [3, с. 29]. З точки зору В. М. Хрустальова техніко-криміналістичне забезпечення – це діяльність, яка направлена на досягнення й підтримання повсякденної готовності правоохоронних органів до застосування науково-технічних засобів і методів; практичну реалізацію такої готовності в кожному конкретному випадку розкриття й розслідування злочинів [4, с. 6]. П. Т. Скорченко тлумачить техніко-криміналіс-

тичне забезпечення як систему правових, наукових, організаційних заходів з розробки, впровадження та практичного користування техніко-криміналістичними засобами й науковими методами з метою успішного розкриття, розслідування та попередження злочинів [5, с. 21].

Враховуючи існуючі наукові позиції з приводу сутності «техніко-криміналістичного забезпечення», а також виходячи із лексичного значення терміну «забезпечення», можемо зробити висновок про те, що техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування – це, перш за все, діяльність фахівців у сфері криміналістики, як теоретиків, так і практиків, метою якої є створення відповідних умов та засобів, необхідних для ефективного та результативного вирішення компетентними суб'єктами завдань досудового розслідування. Змістом такої фахової діяльності є проведення наукових, організаційно-правових, управлінських та навчально-виховних заходів, спрямованих на вироблення нових техніко-криміналістичних засобів і методів, впровадження цих засобів і методів у практичну роботу органів досудового розслідування та надання останнім кваліфікованої допомоги з їх застосування (використання), а також вдосконалення та пристосування до нагальних потреб діяльності щодо протидії злочинності вже існуючих техніко-криміналістичних засобів і методів.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний процес: підручник/за заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. Київ: Центр учб. літ., 2013. 544 с. URL: http://pidruchniki.com/1880041361571/pravo/zagalni_polozhennya_dosudovogo_rozsliduvannya (дата звернення: 23.04.2017).
2. Волинский В. А. Техничко-криминалистическое обеспечение раскрытия и расследования преступлений. М.: ВНИИ МВД РФ, 1994. 80 с. URL: <http://ex-jure.ru/law/news.php?newsid=602> (дата звернення: 23.04.2017).
3. Применение технико-криминалистических средств и методов при раскрытии и расследовании поджогов: учеб. пособие/С. И. Зернов, А. И. Колмаков, А. В. Маковкин, И. А. Попов. М.: ЭКЦ МВД России, 1998. 112 с.

4. Хрусталева В. Н. Особенности технико-криминалистического обеспечения раскрытия и расследования преступлений, совершенных организованными группами // Вопросы технико-криминалистического обеспечения раскрытия и раскрытия и расследования преступлений: сб. науч. ст./под науч. ред. Хрусталева В. Н. Саратов: СВШ МВД РФ, 1996. С. 1–8.

5. Скорченко П. Т. Криминалістика: техніко-криміналістичес-
кое обеспечение расследования преступлений: учеб. пособие. М.: Бы-
лина, 1999. 272 с.

Одержано 25.04.2017

*

УДК 343.98

Анна Сергіївна Кобченко,

*провідний фахівець відділу організації
освітньо-наукової підготовки Харківського
національного університету внутрішніх справ*

ДО ПОНЯТТЯ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Одним із важливих напрямів та невід’ємних частин кримі-
налістичного забезпечення розслідування злочинів є техніко-
криміналістичне забезпечення, основне завдання якого полягає в
використанні засобів криміналістичної техніки, принципів, ме-
тодик та способів її застосування у протидії злочинності за ра-
хунок упровадження досягнень науково-технічного прогресу.

Необхідно зазначити, що проблеми техніко-криміналістич-
ного забезпечення розслідування злочинів досліджувалися нау-
ковцями протягом багатьох років. Значна кількість монографіч-
них досліджень присвячена техніко-криміналістичному забезпе-
ченню того або іншого виду діяльності, пов’язаної з виявлен-
ням, досудовим розслідуванням та запобіганням вчиненню зло-
чинів, але дотепер не існує єдиного підходу до визначення по-
няття «техніко-криміналістичне забезпечення».

Наприклад, І. Глава визначає техніко-криміналістичне за-
безпечення розкриття і розслідування злочинів як сукупність
способів і шляхів найбільш раціонального і ефективного вико-
ристання в практиці кримінального судочинства науково-
технічних досягнень криміналістики, а також спеціальних знань.